

CIRCULAR 277

INFORMATIVA DO
COLEXIO OFICIAL DE
PSICOLOXÍA DE GALICIA

MAIO 2019

XUNTA DE GOBERNO

Mª Rosa Álvarez Prada

Decana

Hipólito Puente Carracedo

Vicedecano / Coordinador da Comisión Intersectorial de Mediación / Coordinador coa Sección de Psicología Educativa / TIC e Administración Electrónica

Ana Isabel Martínez Arranz

Secretaria / Coordinadora do GIPCE

Sandra Fernández Rodríguez

Vicesecretaria / Formación, Emprego e Desenvolvemento Profesional / Coordinadora coa Comisión de Psicología do Deporte

Miguel Ángel Chouza Ponte

Tesoureiro / Servizos Colexiais

Mª del Carmen González Pais

Vogal / Coordinadora coa Comisión de Ética e Deontoloxía

Fátima López Rodríguez

Vogal / Coordinadora da Comisión Intersectorial de Xénero

Eva Muíño Gómez

Vogal / Coordinadora do Grupo de Tráfico e da Seguridade / Coordinadora coa Sección de PTO

José Manuel Oreiro Blanco

Vogal / Publicacións / Coordinador coa Sección de Psicología da Intervención Social

Marina Ortega Otero

Vogal / Coordinadora coa Sección de Psicología Xurídica

Socorro Rodríguez Holguín

Vogal / Relacións Académico-Profesionais

Mª Concepción Rodríguez Pérez

Vogal / Práctica privada / Coordinadora da Comisión de Cultura e Sociedade

Víctor Manuel Torrado Oubiña

Vogal / Coordinador da Comisión para a Defensa da Profesión e a Prevención do Intrusismo / Coordinador coa Sección de Psicología e Saúde

PRÓXIMA CIRCULAR INFORMATIVA DO COPG

Será a nº 278 e sairá a principios do mes de xullo de 2019.

A información terá que ser remitida como data límite o 15 de xuño de 2019.

5	Información Xeral
18	Información das Seccións
20	GIPCE
21	Grupo de Tráfico e da Seguridade
24	Comisión de Ética e Deontoloxía
24	O Código Deontolóxico
25	Comisión Intersectorial de Xénero
25	Comisión de Cultura

Editorial

As mortes silenciadas

É o único horizonte que compartimos todos os seres humanos e, aínda así, cústanos mirar cara a el, evitámolo e ignorámolo. Pero a morte forma parte da propia vida e unha atención á morte implica unha mellor calidade de vida, aínda que poida resultar paradoxal nun inicio. En relación coa morte, a nosa sociedade mantén asuntos pendentes por omisión, por ser mortes indesexables, por relegalas ao privado e por colidir con esa idea de que a morte é unha condición natural que pecha un ciclo vital na vellez.

Moito se ten debatido sobre a eutanasia nos últimos tempos, tras a exposición de varios casos mediáticos que saíron á luz para denunciar a falta de regulación desta cuestión que pretende por fin á vida propia ata onde lle resulte tolerable na súa existencia. A defensa irracional da vida que se fixo e se continúa a facer en certos ámbitos da nosa sociedade aséntase en bases xudeocristiás e ocasiona un gran sufrimento engadido a quen xa se atopa nunha situación de altísimo padecemento.

É tempo de poñermos na axenda política de maneira seria, de xeito explícito e sen prexuízos morais nin relixiosos, a cuestión da eutanasia sobre a que hai un consenso, estímase, do 80% da cidadanía a favor da súa regulación. A vida é propia de cada individuo e a morte, como parte desa vida, ten que ter garantida a mesma dignidade que o resto das etapas vitais da persoa. Falamos de liberdades individuais, de dereitos que non obrigan a

ninguén, senón que ofrecen unha posibilidade máis que a moral non pode impedir.

Porque xa é sufrimento dabondo o de padecer unha enfermidade dexenerativa ou terminal, sen a angustia engadida de prever a condena a un sufrimento insoportable futuro no que non hai máis saída ao padecemento que a morte por circunstancias naturais, sen outra abordaxe sanitaria que a de ofrecer coidados paliativos (imprescindibles, por outra banda). O suicidio «preventivo», na clandestinidade e adiantado antes de que os efectos da patoloxía impidan levar a cabo esa morte desexada, ou requirir de cooperación para asistir ao suicidio, sabendo que ese ser querido se enfrontará a penas de cárcere ademais do impacto psicolóxico desa vivencia, son indicadores máis que suficientes da necesidade de despenalizar a eutanasia e de regulala con todas as garantías e cautelas que cumbran.

Unha atención específica deberíamos prestala a outra morte ignorada que urxe ser atendida e que permanece invisible malia a súa frecuencia: a morte perinatal. Mentres se fan pretenciosos alegatos ao dereito á vida, óbvase que máis dun 25% dos embarazos culminarán nun aborto espontáneo ou en morte fetal, unha perda que implica un sufrimento grande para o que, inexplicablemente, non se conta con apoio psicolóxico nun transe así na rede pública.

A perda dun bebé durante o embarazo, o parto ou ao pouco tempo de nacer é unha circunstancia vital que crea un sentimento de dor e de culpa que pode desencadear un dó complicado. En cambio, tanto polas experiencias próximas como polas que se coñecen nos medios de comunicación a modo de denuncia, o que se traslada é un sistema sanitario inhumano, con prácticas cruentas como compartir o cuarto na hospitalización tras un parto dun feto morto, por exemplo, con quen acaba de dar a luz o seu bebé.

Unha atención psicolóxica á morte, como parte da vida, é fundamental, e a súa garantía na rede pública situaríanos como unha sociedade xusta e avanzada. Son dous exemplos que urxen ser atendidos, porque ambos os dous casos seguen marcados polo estigma social e polo tabú, o que engade sufrimento a quen sofre, un padecemento innecesario a quen xa está a vivir unha dor intensa.

Relacións institucionais

A decana do COPG, Mª Rosa Álvarez Prada, mantivo unha xuntanza co director xeral de Emerxencias e Interior da Xunta de Galicia, Santiago Villanueva Álvarez, para abordar liñas de colaboración na selección de candidatos aos corpos e forzas da seguridade do estado, que se celebrou na Academia Galega de Seguridade Pública (AGASP) situada na Estrada (Pontevedra), o día 9 de abril.

Mª Rosa Álvarez Prada

A secretaria do COPG, Ana I. Martínez Arranz, mantivo unha xuntanza co Subdirector Xeral de Planificación e Protección Civil da Dirección Xeral de Emerxencias e Interior da Xunta de Galicia, José Antonio Grandás Arias. Nesta xuntanza do 6 de marzo, abordáronse as liñas técnicas do convenio de colaboración para 2019 entre ambas as dúas institucións en materia de protección civil.

Ana Isabel Martínez Arranz

En representación do Colexio

A decana do COPG, Mª Rosa Álvarez Prada, asistiu:

- Ao foro provincial de Compartimos Plan da Deputación da Coruña, o día 21 de marzo na Coruña.
- Á Asemblea Xeral Extraordinaria de Unión Profesional de Galicia, que se celebrou o día 26 de marzo en Santiago de Compostela, así como á Asemblea Xeral Ordinaria do día 10 de abril.
- Á homenaxe co gallo da xubilación de Miguel Á. Cadenas Sobreira, presidente do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia, na Coruña o día 5 de abril.
- Á reunión do Pleno do Consello Social da Universidade de Santiago de Compostela, tivo lugar en Santiago de Compostela o día 8 de abril.

■ Á xuntanza de constitución do Comité Asesor do Protecting Victims'Rights (PRO.VI), para a protección dos dereitos ás vítimas de delito nos países socios, na Coruña o 25 de abril, xunto co vogal da Xunta de Goberno José Manuel Oreiro Blanco.

Mª Begoña Castro Iglesias, tesoureira da Sección de Psicoloxía Educativa e membro da Comisión Intersectorial de Xénero:

■ Impartiu un coloquio sobre o ciclo da violencia de xénero, organizado pola Asociación Nacional de Estudiantes Galegas (ANEGA), o día 27 de febreiro en Santiago de Compostela.

■ Acudiu á segunda edición da Feira das Profesións de Ames o 28 de marzo, unha actividade orientada ao alumnado e as súas familias para que coñezan as saídas académicas e profesionais ás que poderán optar no futuro. O obxectivo é acceder a unha información actualizada e fiable da man dos diferentes profesionais en activo que acudiron á actividade.

■ Asistiu, en calidade de representante do COPG no Observatorio Galego da Violencia de Xénero, á reunión do subgrupo técnico de traballo «Abordaxe da violencia de xénero coa mocidade dentro do ámbito educativo», o 29 de abril en Santiago de Compostela.

A representante do COPG na Comisión Galega de Control da Violencia da Xunta de Galicia, Mª Dolores González Fernández, acudiu á xuntanza desta comisión, que se celebrou o 15 de marzo en Santiago de Compostela.

A representante do COPG no Consello Galego de Benestar Social, Mª Leonor Galiana Caballero, asistiu á xuntanza do pleno deste consello, o 20 de marzo en Santiago de Compostela.

A secretaria da Sección de Psicoloxía da Intervención Social do COPG, Mª Celeste Porto Gómez, participou no encontro con motivo do Día Mundial do Traballo Social, que se celebrou o 22 de marzo en Santiago de Compostela.

Mª Begoña Castro Iglesias

Mª Dolores González Fdez.

Mª Leonor Galiana Caballero

Mª Celeste Porto Gómez

Carlos Montes Piñeiro

O presidente da Sección de Psicología do Traballo e das Organizacións, Carlos Montes Piñeiro, acudiu a unha xuntanza con Adela Quinzá-Torroja, directora do Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia (ISSGA), para impulsar a prevención e promoción da seguridade e saúde no traballo desde a psicología, o día 26 de marzo.

Por outra parte, tamén asistiu con Paloma Muñoz Díaz-Castro-verde, vogal da Xunta Directiva da sección, a unha xuntanza con Francisco Javier González, xefe de sección do servizo de persoal e réxime interior do Parlamento de Galicia, para abordar liñas de colaboración nas convocatorias públicas de emprego que se levarán a cabo no 2019, o día 27 de marzo.

Mª Jesús López Cernadas

Mª Jesús López Cernadas, presidenta da Sección de Psicología da Intervención Social:

■ Acudiu á xuntanza xeral da Mesa sen Teito do Concello de Santiago de Compostela, que se celebrou o día 28 de marzo.

■ Tamén acudiu, xunto con representantes do Colexio de Educadores e Educadoras de Galicia e do Colexio de Traballo Social de Galicia, á xuntanza sobre o plan galego de atención ás persoas sen fogar, que se celebrou en Santiago de Compostela o día 2 de maio.

A representante do COPG no Consello Municipal de Saúde do Concello de Santiago de Compostela, Rocío García Calvo, acudiu á xuntanza ordinaria deste consello, que se celebrou o 23 de abril en Santiago de Compostela.

As colexiadas Áurea Losada Quinteiros e María Pienso Linares, impartiron o día 30 de abril un coloquio ao alumnado do grao de Educación Social da Universidade da Coruña, para abordar os obxectivos dos programas de atención psicolóxica Abramós o Círculo e o de Mulleres que sofren Violencia de Xénero (PAPMVX).

O COPG e o Consejo General de la Psicología

A decana do COPG, Mª Rosa Álvarez Prada:

- Asistiu ao encontro interprofesional de análise do Sistema de Servizos Sociais, organizado polo Consejo General de la Psicología xunto co Consejo de Educadores/as Sociales, que se celebrou en Madrid o día 26 de abril.
  - Acudiu á reunión da Xunta de Goberno do Consejo General de la Psicología, así como á reunión transversal convocada pola Área de Psicología e Igualdad de Género, convocadas o día 27 de abril en Madrid.
-

O colexiado Xavier Sardiña Agra acudiu á reunión da División de Psicología Clínica y de la Salud, celebrada os días 29 e 30 de marzo en Madrid.

Eva Muíño Gómez, coordinadora do Grupo de Tráfico e da Seguridade do COPG, asistiu á reunión da Área de Psicología del Tráfico y Seguridad, que tivo lugar en Madrid o 23 de febreiro.

O Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia renova o convenio de colaboración en materia de protección civil

---

A decana do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia, Mª Rosa Álvarez Prada, e o vicepresidente da Xunta de Galicia, Alfonso Rueda Valenzuela, renovaron a sinatura do convenio de colaboración para 2019 entre a Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza e o COPG en materia de protección civil, para dar unha resposta psicolóxica

O vicepresidente da Xunta de Galicia e a decana do COPG

en emerxencias e catástrofes. O acto tivo lugar na Estrada (Pontevedra) o día 11 de marzo no Centro Integrado de Atención ás Emerxencias CIAE 112 Galicia.

Cambios nas coordinacións do GIPCE e do PAPMVX

A Xunta de Goberno, na súa reunión do 12 de marzo, acordou a designación da colexiada Mª Luz Losada Somoza como coordinadora do programa de atención psicolóxica a mulleres que sufran violencia de xénero, e complementariamente a menores e outras persoas dependentes delas que vivan ou padezan situacións de violencia de xénero (PAPMVX).

Así mesmo, na súa xuntanza do 23 de abril, acordou a designación da colexiada Ana Mª Núñez Rubines como coordinadora do GIPCE.

A Xunta de Goberno do COPG manifesta o seu agradecemento e parabéns polo labor que desenvolveron ao longo destes últimos anos a Fátima López Rodríguez, coa coordinación do PAPMVX, e a Ana Isabel Martínez Arranz, coa coordinación do GIPCE.

O Colexio de Psicoloxía de Galicia lamenta a súa ausencia na planificación da Atención Primaria por parte da Consellería de Sanidade

---

O Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia considera inadmisíble o feito de non ter podido participar no deseño do Plan para a Atención Primaria que presentou a Consellería de Sanidade e no que solicitáramos expresamente colaborar. Trátase dun exemplo máis de como se está a desprezar a atención á saúde mental na rede pública, ignorando as recomendacións da OMS e as cifras

de prevalencia de trastornos tan elevadas como a depresión ou a ansiedade na nosa Comunidade.

O Plan presentado foi rexeitado por unanimidade, o que levou a que a Xunta de Galicia crease o Consello Asesor Técnico de Atención Primaria, no que participan varios colexios profesionais, asociacións, sindicatos e outros colectivos, pero no que, novamente, se ignorou a saúde mental ao non incluír o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia, motivo polo cal se presentou unha alegación contra a devandita orde que creaba o Consello reclamando a presenza do COPG. Con independencia das persoas e organizacións que formen parte do panel do comité técnico de expertos que traballen na definición estratéxica do novo modelo da AP, desde o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia sabemos que é imprescindible que entre os membros do Consello Asesor estea tamén a nosa corporación de dereito público, que representa a máis de 3.000 psicólogos e psicólogas na nosa Comunidade. De non ser así estarase a ignorar completamente a compoñente científica e profesional dun deses tres alicerces no enfoque bio-PSICO-social que debe rexer a atención á saúde das persoas: o psicolóxico.

Por iso, presentamos unha alegación para que se inclúa ao Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia na composición do Consello Asesor Técnico de Atención Primaria.

IV Congreso Nacional de Psicología

Do 21 ao 24 de xullo de 2019 terá lugar na cidade Vitoria-Gasteiz o *IV Congreso Nacional de Psicoloxía*, que organiza o Consejo General de la Psicología xunto coa Fundación Española para a promoción e o Desenvolvemento Científico e Profesional da Psicoloxía (Psicofundación).

O lema deste congreso é «Nada do psicolóxico nos é alleo», e o seu obxectivo fundamental é potenciar a psicoloxía tratando, como noutras ocasións, de impulsar unha vinculación cada vez maior entre o eidos profesional e científico, creando lazos que permitan xerar a transversalidade de coñecemento entre ambos

os dous, pois ciencia e profesión son dúas caras dunha mesma moeda.

Toda a información sobre o programa e inscrición podes encontrala dispoñible na seguinte páxina web: <http://www.cnp2019.es>

Convenios para a atención psicolóxica en materia de violencia de xénero

---

Sinatura dos convenios para atención psicolóxica en materia de violencia de xénero

A decana do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia, Mª Rosa Álvarez Prada, e o vicepresidente da Xunta de Galicia, Alfonso Rueda Valenzuela, asinaron o día 8 de abril dous convenios para a atención psicolóxica en materia de violencia de xénero. No acto tamén participou a Secretaria Xeral de Igualdade, Susana López Abella.

Mediante un dos convenios permítese o desenvolvemento de dous programas que ofrecen recursos terapéuticos a esta problemática que tan presente está na nosa sociedade: Abramos o Círculo, destinado a homes que adoptan actitudes inadecuadas nas relacións coa súa parella e coa súa familia, e desexan adquirir novos modos de comportamentos exentos de agresividade; e o Programa de Atención Psicolóxica a Mulleres que Sofren Violencia de Xénero, orientado ás mulleres, menores e outras persoas dependentes.

Na mesma liña de atención psicolóxica no ámbito da violencia de xénero, tamén tivo lugar a sinatura do convenio para a posta en marcha dun servizo nos xulgados de quenda de garda psicolóxica, especializada e permanente, para mulleres e os seus fillos e fillas menores que sofren violencia de xénero. A atención terá carácter inmediato para as posibles situacións de urxencia, que se vén prestando a requirimento das forzas e corpos de seguridade, naqueles casos nos que se cumpran os criterios para a activación deste servizo, as 24 horas do día, os 365 días do ano en todos os partidos xudiciais galegos.

A decana resaltou como novidade a inclusión como potenciais beneficiarias por primeira vez ás vítimas da violencia vicaria, isto é, aquelas mulleres que padezan o asasinato dos seus fillos/as a

mans do maltratador. Tamén fixo especial fincapé na prevención desde as idades máis temperás como ferramenta real para a erradicación da violencia de xénero.

Declaración Institucional do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia con motivo do Día Internacional da Muller

---

O 8 de marzo, con motivo do Día Internacional da Muller, desde o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia difundimos unha declaración institucional na que reivindicamos o compromiso para desterrar a histórica desigualdade de xénero entre homes e mulleres que, malia os avances conseguidos, continúa a ser patente. Unha desigualdade que ten a súa manifestación máis extrema na violencia e nos asasinatos contra as mulleres, que desde esta corporación condenamos, á vez que trasladamos a nosa solidariedade e afecto a todas as vítimas que padecen esta lacra e as súas persoas achegadas.

Servizo de Psicoloxía Clínica no Sergas

O día 4 de abril tivo lugar na sede colexial a presentación da solicitude de creación de Servizos de Psicoloxía Clínica no Servizo Galego de Saúde, que realizou a Asociación de Psicólogos Clínicos do SERGAS (APCS). O acto foi organizado pola APCS e contou coa intervención da decana do COPG, Mª Rosa Álvarez Prada, a decana da Facultade de Psicoloxía da Universidade de Santiago de Compostela, Mª Lourdes Mirón Redondo, e a presidenta da Asociación de Psicólogos Clínicos do SERGAS, Yolanda Castro Casanova. Nesta xornada analizáronse ademais as necesidades de apoio psicolóxico na Atención Primaria ou a escasa presenza dos profesionais da psicoloxía na atención especializada dentro do Servizo Público de Saúde.

De esquerda a dereita: Rosa Álvarez, Yolanda Castro e Lourdes Mirón

Asemblea Xeral de Colexiados e Colexiadas

Asemblea de Colexiados e Colexiadas do COPG

O 28 de marzo tivo lugar na sede do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia a sesión ordinaria da Asemblea Xeral de Colexiados e Colexiadas do COPG. Nela aprobáronse a Conta de Resultados e o Balance de Situación a 31 de decembro de 2018, así como a Memoria de Actividades do Colexio en 2018. Tamén se nomeou a Carlos Álvarez García como presidente da Comisión de Ética e Deontoloxía.

Alegacións realizadas polo COPG

O Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia presentou unha suxestión diante da Consellería de Sanidade da Xunta de Galicia contra o Proxecto de Orde pola que se crea e se regula a composición, funcionamento e organización do Consello Técnico de Atención Primaria.

---

1 de Maio, Día Mundial da Saúde Mental Materna

Dentro da atención á saúde mental, a saúde mental das mulleres non ten recibido unha axeitada atención, debido aos sesgos de xénero e a unha visión androcéntrica da medicina e a psicoloxía, na que o perfil normativo sobre o cal se realizan os estudos é o masculino.

Desde o ano 2016, diversas asociacións de varios países veñen reclamando e celebrando o Día Mundial da Saúde Mental Materna no primeiro mércores de maio. Un día que é necesario para:

- Aumentar a sensibilidade social cara á enfermidade mental no período perinatal.

- Para chamar a atención sobre a necesidade de formación axeitada por parte do persoal sanitario do campo perinatal.
- Para promover a mellora da detección e tratamento.
- Para rachar coa estigma social da enfermidade mental materna.
- Para influír nas políticas dos gobernos.

O Grupo de Traballo de Psicoloxía Perinatal do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia únese a estas reivindicacións e anima a todas as persoas que formamos parte do noso Colexio a adherirse; porque a saúde mental materna importa, porque coidando a saúde das nais coidamos a saúde das crianzas e da sociedade.

Tes o texto completo do comunicado en www.copgalicia.gal

Campaña Institucional do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia para a Defensa da Profesión e a Prevención do Intrusismo

---

Neste mes de maio o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia comeza coa súa primeira campaña publicitaria institucional. Trátase dun investimento importante e é o resultado dun ano de traballo promovido pola Comisión para a Defensa da Profesión e a Prevención do Intrusismo, no que se tenta reivindicar a profesión, superar as posibles resistencias que aínda existan

AVISO

Segundo a normativa vixente, as cotas colexiais son gastos deducibles cando a colexiación teña carácter obrigatorio para o desempeño do traballo, como no caso da Psicoloxía, na parte que corresponda ata os fins esenciais destas institucións, e co límite de 500 € anuais.

As cantidades contribuídas a estes fins deberán introducirse na cela 15 da declaración como parte do apartado «rendementos do traballo».

Lembra que podes solicitar na administración do Colexio o teu certificado de abono das cotas colexiais do ano 2018 para a realización da túa declaración da renda.

A emisión do certificado é manual, polo que tardará uns días en tramitarse unha vez recibida a solicitude.

na sociedade e combater o intrusismo de pseudoterapias que carecen de garantía científica ningunha.

Tratouse de recoller o común denominador da profesión como un recurso para o benestar e a saúde da persoa informando, desmitificando, normalizando e aproximando a psicoloxía.

Porque falar dos nosos problemas non é tabú, é a vida.

A campaña está a ser difundida na Televisión de Galicia, a través de vídeo online e en redes sociais (Facebook, Youtube e Instagram). Deste modo preténdese chegar a unha diversidade de público amplo.

Animámoste a que empregues o material que producimos para a campaña, tanto os vídeos como as imaxes, nas túas redes sociais (co hashtag #falamos) ou na túa web para incrementar a súa difusión.

Ademais, dispoñemos de carteis da campaña impresos na nosa sede, así que podes recollelos para que os coloques no teu centro de traballo.

Enlace á campaña: <https://copgalicia.gal/falamos>

Medios de comunicación

Desde o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia difundíronse entre os medios de comunicación, tanto de prensa escrita como audiovisual, distintas notas de prensa. A relación dos comunicados pode ser consultada nos seguintes enlaces da páxina web do Colexio:

<http://copgalicia.gal/comunicacion/prensa>

<http://copgalicia.gal/comunicacion/o-copg-nos-medios>

O COPG está presente nas principais redes sociais. De seguido reproducense os enlaces de acceso ás mesmas:

 Facebook: <https://www.facebook.com/copgalicia>

 Twitter: [@copgalicia](https://twitter.com/copgalicia)

 LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/copgalicia>

 Instagram: <https://www.instagram.com/copgalicia/>

2009

Joel Gómez, Xornalista
Pola súa contribución á sensibilización social coa divulgación da psicoloxía a través dos medios de comunicación desde hai moitos anos, pola súa dedicación e a súa entrega.

2010

Juan Carlos Varela García
Fiscal xefe do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia
Por ter contribuído desde a súa profesión a avanzar cara a unha sociedade máis xusta e igualitaria a través das iniciativas que promove e polo seu enfoque da intervención en problemáticas de carácter social.

2011

Asociación pola Recuperación da Memoria Histórica
Pola súa valiosas achegas ao coidado e á recuperación da memoria histórica, un acto de xustiza fundamental para dignificar as persoas e os pobos.

2012

Gemma Nierga
Xornalista
Polo compromiso e a sensibilidade demostrados no seu traballo contribuíndo á visibilización e á desestigmatización da enfermidade mental ou de persoas na prisión.

2014

Veciñanza do barrio de Angrois
Polo seu comportamento xeneroso, exemplar e altruísta que axudou a salvar vidas no tráxico accidente do tren Alvia acontecido en Santiago de Compostela a noite do 24 de xullo de 2013.

2015

Eduard Punset
Divulgador científico
Polo seu labor achegando profesionais e estudos internacionais sobre o comportamento humano, a neuropsicoloxía e as emocións, para comprender mellor o desenvolvemento da persoa.

2016

Rede Galega de Loita contra a Pobreza
Polo seu traballo por colectivos en situación de vulnerabilidade e dar voz a persoas que sofren con virulencia as consecuencias da exclusión e que non atopan outra posibilidade de representación.

2017

Fundación Andrea
Pola importante labor que veñen desenvolvendo pola infancia en Galicia, apoiando ás familias de nenos e nenas que padecen enfermidades longas ou crónicas.

2013

**José Luis
Sampedro Sáez**

Escritor

Pola súa sensibilidade, o seu compromiso social, as súas reivindicacións, a súa coherencia e actitude persoal, e polas súas palabras cun enorme poder de visualización e defensa da dignidade humana.

2018

**Amelia Valcárcel
Bernaldo de Quirós**

Polo seu papel como «mestra» da teoría política feminista na nosa sociedade, sen perder de vista outras realidades moito máis duras no planeta. Ademais das súas contribucións como docente e filósofa a unha defensa da ética profesional e do compromiso social a través do seu exercicio.

2019

Ángel Carracedo Álvarez

Polo seu papel como investigador e divulgador no ámbito da neuropsicoloxía, o que o sitúa como un referente internacional, pola súa aproximación humanizada á ciencia e a súa significativa vocación de servizo á comunidade.

ACHEGAS DA PSICOLOXÍA

No Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia creamos en 2009 o acto *Achegas da Psicoloxía*, un encontro anual para todas as persoas colexiadas no que realizamos a entrega do noso galardón máis importante: o *Premio Dolores Llópiz Psicoloxía e Sociedade*.

Este galardón leva o nome da nosa compañeira Dolores Llópiz Pereiro, para recoñecer a súa implicación e xenerosidade co Colexio, co que participou activamente durante máis de dez anos, sendo membro da Xunta Rectora desde 1987 ata 1992 e pertencendo á Comisión Deontolóxica desde 1993 ata finais de 1997.

O premio creouse para distinguir a persoa, a institución ou a asociación pola súa contribución ao desenvolvemento da psicoloxía en calquera dos seus eidos. Este ano 2019 recae en Ángel Carracedo Álvarez, polo seu papel como investigador e divulgador no ámbito da neuropsicoloxía, o que o sitúa como un referente internacional, pola súa aproximación humanizada á ciencia e a súa significativa vocación de servizo á comunidade.

Neste acto faremos entrega da distinción de Colexiado de Honra do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia a Miguel Pérez Pereira, G-0005, co que se pretende enxalzar a dedicación e significar as achegas ao desenvolvemento do nosa profesión.

No Achegas tamén significaremos aos colexiados e colexiadas que celebran 25 anos de vida colexial.

Achegas da Psicoloxía celebrarase o venres 7 de xuño no Centro Abanca – Obra Social (Praza de Cervantes) en Santiago de Compostela e a asistencia é gratuíta, previa inscrición en copgalicia.gal

INFORMACIÓN DAS SECCIÓN

A información que aparece neste apartado é elaborada e remitida por cada *Sección*, *Comisión* ou *Grupo de Traballo* do COPG, tendo como data límite o 15 de cada mes par.

SECCIÓN DE PSICOLOXÍA DO TRABALLO E DAS ORGANIZACIÓNS

Asemblea anual de socios e socias

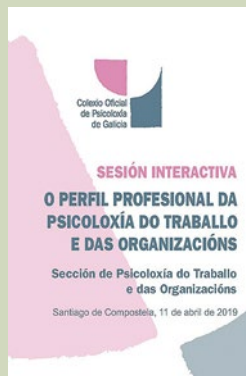
O sábado 23 de marzo celebrouse a sesión ordinaria da Asemblea de Socias e Socios da Sección. Entre outros asuntos, detalláronse pormenorizadamente as actividades desenvolvidas ao longo do pasado ano, presentáronse o informe de tesourería do ano 2018 e a proxección de gasto para o 2019, fíxose o seguimento e aprobouse a reordenación dos grupos internos de traballo, e programouse a formación para o presente exercicio.

Sesión Interactiva na USC: O perfil profesional da Psicoloxía do Traballo e das Organizacións

Un ano máis, conxuntamente coa Facultade de Psicoloxía da USC, a Sección organizou unha sesión interactiva co estudiantado de terceiro curso do Grao co obxectivo de presentar os diferentes ámbitos de intervención da Psicoloxía do Traballo e das Organizacións e compartir experiencias que lles permitan afondar no coñecemento da profesión. A xornada tivo lugar o 11 de abril no salón de actos da Facultade baixo o título de «*O perfil profesional da Psicoloxía do Traballo e das Organizacións*» e foi coordinada por Carlos Montes Piñeiro, presidente da Sección. Sandra Iglesias Rodríguez, vogal da Sección e experta en formación e orientación de mozas e mozos menores de 30 anos, abriu a xornada describindo as diferentes áreas de intervención da disciplina, as funcións principais que se desenvolven e os itinerarios formativos requiridos para capacitarse axeitadamente en cada unha delas. A segunda intervención correu a cargo de Rosa Pérez Costas, socia consultora de Wanted Selección, que centrou o seu relatorio na importancia do perfil profesional das psicólogas e psicólogos no ámbito dos recursos humanos e, especialmente, na atracción e selección do talento. O coloquio posterior estivo focalizado nas competencias profesionais máis demandadas no mercado de traballo e o valor diferencial que contribúe a psicoloxía ás organizacións actuais.

Asemblea de Socias e Socios da Sección PTO

Emocións e traballo: achegas desde a División PTORH

O grupo de traballo «*Xestión das emocións en contornos organizacionais*», promovido pola da División de PTORH, vén de publicar en INFOCOP unha nova achega sobre o valor estratéxico das emocións no comportamento organizacional. Esta nova contribución, liderada por Antonio Fuertes Saavedra, vogal da Sección de PTO, aprofunda nas principais causas da experiencia emocional no traballo. O contido completo do artigo pode consultarse no seguinte enlace: http://www.infocop.es/view_article.asp?id=7952. Se traballas no ámbito da Psicoloxía do Traballo, das Organizacións ou dos RR.HH. e desexas afiliarte á Sección de PTO, podes facelo empregando o formulario que atoparás na páxina web do Colexio, ou contactando directamente co Departamento de Administración do COPG.

Ligazón ao apartado da Sección de Psicoloxía do Traballo e das Organizacións da páxina web do COPG: <https://copgalicia.gal/seccions/traballo-e-das-organizacions>

SECCIÓN DE PSICOLOXÍA E EDUCATIVA

Xornada formativa
«Aproximación á violencia filio-parental: Prevención e intervención en situacións de conflito familiar»

O 3 de abril celebrouse no Salón de Actos do COPG a xornada formativa «*Aproximación á violencia filio-parental: Prevención e intervención en situacións de conflito familiar*», organizada pola Sección de Psicoloxía Educativa e impartida por Aroa González Álvarez e Raquel Gallego González, ambas as dúas psicólogas da Fundación Amigó.

A devandita xornada foi coordinada por Nuria Lago Fernández, vogal da Sección de Educativa, e nela as relatoras ofreceron unha formación teórico-práctica co fin de facilitar ás persoas asistentes a adquisición de estratexias eficaces para a prevención e intervención nesta problemática.

O nivel de asistencia e participación foi moi elevado, polo que a xornada pode considerarse un éxito.

Ligazón ao apartado da Sección de Psicoloxía Educativa da páxina web do COPG: <https://copgalicia.gal/seccions/educativa>

Formación interna

Os días 31 de maio e 1 de xuño terá lugar o curso «*Terapia de compaixón e regulación emocional. Módulo I*», impartida por Gonzalo Brito, experto instrutor de programas baseados en mindfulness e compaixón. Con esta formación téntase ampliar as ferramentas e técnicas de intervención psicolóxica, achegando novas perspectivas que nos permitan abordar a intervención en emerxencias desde unha visión máis ampla, pero tamén tendo en conta a perspectiva de autocoidado, esencial para unha intervención de calidade.

**GRUPO DE
INTERVENCIÓN
PSICOLÓXICA EN
CATÁSTROFES E
EMERXENCIAS
(GIPCE)**

Formación Externa

Os días 27 e 28 de maio celebrárase na Academia Galega de Seguridade Pública (AGASP) un novo curso destinado a membros de Protección Civil: «*Apoio psicolóxico básico e manexo do estrés en situacións de crise, catástrofe e emerxencia*». Esta formación, que será impartida por Elena González Cid, terá unha duración de 16 horas, a través das cales se pretende dotar das ferramentas básicas para un mellor afrontamento das tarefas máis complexas do seu traballo.

Tamén na AGASP se vai a impartir formación dirixida a novos policía locais entre o 24 de abril e o 10 de xullo. Esta formación componse de 20 horas en total, que serán impartidas pola nosa compañeira Raquel Malvárez García.

O 4 de maio a nosa compañeira Mª Luz Losada Somoza impartiu un módulo da formación dirixida ás e aos profesionais da Quenda de Garda para a atención psicolóxica especializada e permanente para mulleres e fillos e fillas menores que sofren violencia de xénero en Galicia.

Dentro do Máster Oficial de Psicología Sanitaria que oferta a USC, as integrantes do GIPCE Ana Nuñez Rubines e Mª Carmen González Hermo impartiron dous seminarios: «*Intervención e xestión nunha gran emerxencia*» e «*Grupo de intervención psicolóxica en catástrofes e emerxencias*», nos que se trataron temas como as grandes intervencións e as intervencións psicolóxicas avanzadas.

Mª Luz Losada Somoza

Informacións

Tal e como vos adiantamos na Circular Informativa anterior, o 20 de marzo celebrouse un simulacro no Aeroporto de Lavacolla, de Santiago de Compostela, no que participaron 13 GIPCEs. Na posterior valoración realizada o 29 do mesmo mes, desde AENA considerouse a nosa intervención moi positivamente.

Ligazón ao apartado do GIPCE da páxina web do COPG: <https://copgalicia.gal/grupos-comisions/gipce>

Membros do GIPCE participantes no simulacro

GRUPO DE TRÁFICO E DA SEGURIDADE

IV Xornadas Galegas de Psicoloxía do Tráfico e da Seguridade

Os días 8 e 9 de novembro está previsto celebrar as IV Xornadas Galegas de Psicoloxía do Tráfico e da Seguridade na aula 7 da Facultade de Psicoloxía da Universidade de Santiago de Compostela, así como unha feira da Psicoloxía do Tráfico na que teremos expostos, entre outros, os primeiros instrumentos empregados en 1986 para a validación das actuais probas que se están empregando actualmente nos Centros de Recoñecemento.

II Curso de Cans Potencialmente Perigosos:
protocolo de avaliación

Formación

O sábado 27 abril desenvolveuse o «*II Curso de cans potencialmente perigosos: protocolo de avaliación*». Ademais de abordar o protocolo de avaliación, tamén se tratou o tema de familias multiespecie para analizar máis polo miúdo os riscos nas relacións domésticas con animais de compañía, tendo en conta que se producen máis incidentes neste contexto que baixo a premisa da versión xenética das agresións caninas. A sesión foi impartida polos psicólogos Alejandro Gonzalez Piñeiro e Roberto Estévez Rodríguez.

Grupos de traballo

O subgrupo de Amaxofobia elaborou un protocolo de intervención e presentou unha proposta de tríptico para someter a revisión de todo o Grupo. Así mesmo, tamén se vai presentar un póster sobre este protocolo de intervención no IV Congreso Nacional de Psicoloxía que terá lugar no mes de xullo en Vitoria-Gasteiz.

AMAXOFOBIA

¿Medo a conducir?

PODEMOS AXUDARTE

Somos profesionais da Psicoloxía

Programas: Psicovial e Xornadas de Concienciación

O día 13 de abril rematou o primeiro grupo de Xornadas de Concienciación deste 2019 en Ferrol. En xuño dará comezo un novo grupo en Santiago de Compostela, para despois continuar á volta do verán co mesmo grupo en formato Psicovial.

Regulamento Interno do Grupo de Tráfico e da Seguridade

Convidamos os colexiados e colexiadas con interese en formar parte do Grupo de Tráfico e da Seguridade do COPG a que formalicen o seu acceso. Só cómpre asinar certos compromisos vinculados ao Regulamento Interno do Grupo (Anexo III), ao que se pode acceder a través do seguinte enlace

https://copgalicia.gal/system/files/PDFs/xerais/regulamento_grupo_trafico_seguridade.pdf

División de Psicoloxía do Tráfico e da Seguridade

O 23 de febreiro celebrouse en Madrid unha reunión da Área Psicoloxía do Tráfico e Seguridade do Consejo General de la Psicología. Nela a Xunta Directiva da recentemente creada División de Tráfico e da Seguridade informou das xestións realizadas pola mesma, recolléronse propostas e solicitouse a implicación e colaboración na dinamización da área en todas as Comunidades Autónomas.

Desde a División vanse presentar tres mesas sobre intervencións relativas á área de Tráfico e da Seguridade no IV Congreso Nacional de Psicoloxía. Nunha desas mesas incluírase un relatorio sobre a historia da intervención con penados por delitos de tráfico do Grupo de Tráfico e da Seguridade do COPG.

Animamos as colexiadas e colexiados a participar dos proxectos da División, inscribíndose á mesma. O procedemento e requisitos para a inscrición atópanse no seguinte enlace da web do Consejo General de la Psicología: <https://www.cop.es/index.php?page=PSTYS-Formulario>

Ligazón ao apartado do Grupo de Tráfico e da Seguridade da páxina web do COPG: <https://copgalicia.gal/grupos-comisions/trafico-e-seguridade>

O servizo de consultas da Comisión de Ética e Deontoloxía (CED)

Como moitos de vós xa saberedes, a CED ten como funcións velar por un cumprimento ético e deontolóxico do noso traballo profesional, fomentar a formación en ditas áreas e, en definitiva, ser un grupo de referencia e de apoio ás boas prácticas.

Isto implica non soamente atender as queixas que calquera cidadán ou cidadá presente sobre a práctica profesional dun psicólogo ou psicóloga colexiada, senón tamén atender e apoiar as psicólogas e psicólogos ante calquera dúbida de carácter ético/deontolóxico coa que se atope no seu exercicio profesional.

Para iso, a CED ten habilitado un servizo de consultas onde os colexiados e colexiadas poden plantexar cuestións e dúbidas relativas a aspectos de tipo deontolóxico que xurdan no desenvolvemento do seu traballo, cando non se teña claro unha actuación correcta.

A CED abordará e estudará ditas consultas, o que supón uns prazos e tempos, polo que estas non poderán ser atendidas con carácter urgente.

COMISIÓN
DE ÉTICA E
DEONTOLOXÍA

O CÓDIGO DEONTOLÓXICO

- Nos teus informes escritos sé prudente e cauto/a. Non empregues etiquetas devaluadoras.
- Os teus informes psicolóxicos deben ser claros, precisos, rigorosos e intelixibles para a persoa destinataria. Debes expresar o seu alcance e limitacións, o seu carácter actual ou temporal e as técnicas utilizadas.

COMISIÓN INTERSECTORIAL DE XÉNERO

Entrega dos premios
do concurso artístico
«Pola Igualdade 2018»

Concurso artístico «Pola Igualdade 2018»

O 12 de marzo fíxose entrega dos premios do concurso artístico «Pola Igualdade 2018», dirixido ao alumnado da ESO e que tiña por finalidade traballar a desigualdade existente entre mulleres e homes e promover a reflexión para lograr a igualdade neste ámbito.

O tema foi a promoción da igualdade entre as mulleres e os homes en calquera dos ámbitos da vida: social, laboral, doméstico etc. con técnica libre, tanto en formato fotografía como cartel. Despois da entrega dos premios, Mª Begoña Castro Iglesias, membro da Comisión Intersectorial de Xénero, realizou un obradoiro para pór en valor a promoción da igualdade.

*Ligazón ao apartado da
Comisión Intersectorial de
Xénero da páxina web do
COPG: <https://copgalicia.gal/grupos-comisions/intersectorial-de-xenero>*

COMISIÓN DE CULTURA

XII Concurso Literario do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia «Rosa de Cen Follas»

A Comisión de Cultura do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia convoca a súa XII edición do Concurso Literario do COPG «Rosa de Cen Follas». O prazo de admisión de orixinais remata o vindeiro 31 de maio de 2019.

Máis información en:
https://copgalicia.gal/system/files/PDFs/xerais/diptico_xii_concurso_literario_rosa_cen_follas_copg.pdf

*Ligazón ao apartado da
Comisión de Cultura da
páxina web do COPG:
<https://copgalicia.gal/grupos-comisions/cultura>*

CURSOS, XORNADAS E CONGRESOS

Servizo de Información de interese para os colexiados e colexiadas

O COPG non asume –agás nos casos en que sexa o organizador– nin o contido nin a metodoloxía dos cursos que se relacionan nesta Circular.

Pódense consultar os cursos, as xornadas e os congresos que non organiza o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia no apartado de Formación Externa na seguinte ligazón da páxina web do COPG:

www.copgalicia.gal/actividades/externas

XURÍDICA

Dona Cecilia Barros Díaz

Tfno.: 690 846 782

[Martes de 17.00 a 20.00 horas]

Fóra deste horario poderanse realizar as consultas a través do enderezo de correo electrónico a.xuridica@protexdat.com

FISCAL E LABORAL

D. José Luis Iglesias Sexto

Tfno.: 981 588 770

[Venres de 9.00 a 13.00 horas]

**Colexio Oficial de
Psicoloxía de Galicia**

Rúa da Espiñeira, 10 Baixo
15706 Santiago de Compostela
Tfno.: 981 534 049
Fax: 981 534 983
copgalicia@copgalicia.gal
www.copgalicia.gal

HORARIO

Inverno

Do 1 de outubro ao 31 de maio
De luns a xoves de 9.00 a 20.00 h,
e os venres de 9.00 a 15.00 h

Verán

*Do 1 ao 30 de xuño e do
1 ao 30 de setembro*
Luns, martes e mércores
de 8.00 a 20.00 h.
Xoves e venres de 8.00 a 15.00 h.
Do 1 de xullo ao 31 de agosto
De luns a venres de 8.00 a 15.00 h

Redes sociais

f Facebook:
www.facebook.com/copgalicia

t Twitter: @copgalicia

in LinkedIn: [www.linkedin.com/
company/copgalicia](http://www.linkedin.com/company/copgalicia)

Instagram: [www.instagram.com/
copgalicia/](http://www.instagram.com/copgalicia/)

Membro da EFPA

Federación Europea de
Asociacións Profesionais
de Psicológos

NON É
TABÚ,
É A
VIDA

FALAMOS?

Pon a túa saúde só en mans de profesionais.

Colexio Oficial
de Psicoloxía de Galicia